

Στίβεν Χόκινγκ: Γιατί βρισκόμαστε στην πιο επικίνδυνη στιγμή στην εξέλιξη της ανθρωπότητας

Ο διάσημος θεωρητικός φυσικός τονίζει πως το Brexit και η εκλογή Τραμπ ήταν μια κραυγή οργής και πως οι ηγέτες πρέπει να αναγνωρίσουν ότι έχουν αποτύχει.

Στη σημασία του Brexit και της εκλογής του Ντόναλντ Τραμπ στις ΗΠΑ, αναφέρεται σε άρθρο του στη βρετανική Guardian ο διάσημος θεωρητικός φυσικός **Στίβεν Χόκινγκ**, επισημαίνοντας ότι «βρισκόμαστε στην πιο επικίνδυνη στιγμή στην εξέλιξη της ανθρωπότητας».

- ✓ Τονίζει, μεταξύ άλλων, ότι δεν μπορούμε να αγνοούμε την ανισότητα που υπάρχει στον κόσμο, καθώς «*τώρα έχουμε την τεχνολογία για να καταστρέψουμε τον πλανήτη στον οποίο ζούμε, αλλά δεν έχουμε αναπτύξει ακόμη την ικανότητα να δραπετεύσουμε από αυτόν*».
- ✓ Επισημαίνει ότι «*πρέπει να εργαστούμε από κοινού για να τον προστατεύσουμε*» και για να γίνει αυτό «*θα πρέπει να γκρεμίσουμε, όχι να υψώσουμε, εμπόδια εντός και μεταξύ των εθνών*».
- ✓ *Αν θέλουμε να έχουμε μία πιθανότητα να το κάνουμε αυτό, οι ηγέτες του κόσμου θα πρέπει να αναγνωρίσουν ότι έχουν αποτύχει και ότι έχουν απογοητεύσει τους πολλούς*».

Ολόκληρο το άρθρο του στη Guardian:

«Ως ένας θεωρητικός φυσικός που μένει στο Cambridge, έχω ζήσει τη ζωή μου μέσα σε μία φούσκα εξαιρετικών προνομίων. Το Cambridge είναι μια ασυνήθιστη πόλη, με επίκεντρο ένα από τα καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου. Μέσα σε αυτή την πόλη, η επιστημονική κοινότητα, της οποίας έγινα μέλος στα 20 μου, είναι ακόμη πιο κλειστή.

Και μέσα σε αυτή την επιστημονική κοινότητα, η μικρή ομάδα των διεθνών θεωρητικών φυσικών, με τους οποίους έχω περάσει την εργασιακή μου ζωή, μπορεί μερικές φορές να μπαίνει στον πειρασμό να θεωρεί τον εαυτό της ως κορυφή. Επιπλέον, με τη διασημότητα που έχει έρθει με τα βιβλία μου, και την απομόνωση που επιβάλλει η ασθένειά μου, νιώθω σαν ο "γυάλινος πύργος" μου να γίνεται όλο και πιο ψηλός.

Έτσι, η πρόσφατη προφανής απόρριψη των ελίτ στην Αμερική και τη Βρετανία σίγουρα στοχεύουν και σε μένα, όσο και σε οποιονδήποτε άλλο. Ότι και αν πιστεύουμε για την απόφαση του βρετανικού εκλογικού σώματος να απορρίψει τη συμμετοχή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την απόφαση του αμερικανικού κόσμου να αποδεχτεί τον Ντόναλντ Τραμπ ως τον επόμενο πρόεδρό του, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία στο μυαλό των σχολιαστών ότι αυτό αποτέλεσε μια κραυγή οργής από τους ανθρώπους που ένιωσαν ότι είχαν εγκαταλειφθεί από τους ηγέτες τους.

Ήταν, όλοι φαίνεται να συμφωνούν, η στιγμή που οι ξεχασμένοι μίλησαν, βρίσκοντας τις φωνές τους για να απορρίψουν τις συμβουλές και την καθοδήγηση των εμπειρογνομόνων και την ελίτ.

Δεδομένου ότι σήμερα υπάρχουν περισσότεροι άνθρωποι με ένα τηλέφωνο, από ό,τι με πρόσβαση σε καθαρό νερό στην υποσαχάρια Αφρική, αυτό θα σημαίνει σύντομα ότι σχεδόν όλοι στον όλο και πιο γεμάτο πλανήτη μας, δεν θα είναι σε θέση να ξεφύγουν από την ανισότητα.

Δεν αποτελώ εξαίρεση σε αυτόν τον κανόνα. Είχα προειδοποιήσει πριν από τη ψηφοφορία για το Brexit, ότι θα βλάψει την επιστημονική έρευνα στη Βρετανία, ότι μία ψήφος για αποχώρηση θα είναι ένα βήμα προς τα πίσω, και το εκλογικό σώμα -ή τουλάχιστον ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό του- δεν έδωσε περισσότερη σημασία σε μένα από ό,τι σε οποιονδήποτε από τους άλλους πολιτικούς ηγέτες, συνδικαλιστές, καλλιτέχνες, επιστήμονες, επιχειρηματίες και προσωπικότητες, όλοι οι οποίοι έδωσαν την ίδια συμβουλή που αγνοήθηκε στην υπόλοιπη χώρα.

Αυτό που έχει σημασία τώρα, πολύ περισσότερο από τις επιλογές που γίνονται από αυτά τα δύο εκλογικά σώματα, είναι το πώς αντιδρούν οι ελίτ. Πρέπει εμείς, με τη σειρά μας, να απορρίψουμε αυτές τις ψηφοφορίες ως ξεσπάσματα άξεστου λαϊκισμού που δεν λαμβάνουν υπόψη τα γεγονότα, και να προσπαθήσουμε να παρακάμψουμε ή να περιορίσουμε τις επιλογές που εκπροσωπούν; Θα έλεγα ότι αυτό θα ήταν ένα τρομερό λάθος.

Οι ανησυχίες που υποβόσκουν κάτω από αυτές τις ψήφους για τις οικονομικές συνέπειες της παγκοσμιοποίησης και την επιτάχυνση της τεχνολογικής αλλαγής, είναι απολύτως κατανοητές. Η αυτοματοποίηση των εργοστασίων έχει ήδη αποδεκατίσει θέσεις εργασίας στην παραδοσιακή βιομηχανία, και η άνοδος της τεχνητής νοημοσύνης είναι πιθανό να επεκτείνει αυτή την καταστροφή θέσεων εργασίας στις μεσαίες τάξεις, με μόνο τις θέσεις μεγαλύτερης ευθύνης, εποπτείας ή τις πιο δημιουργικές να απομένουν.

Αυτό με τη σειρά του, θα επιταχύνει την ήδη διευρυνόμενη οικονομική ανισότητα σε όλο τον κόσμο. Το διαδίκτυο και οι πλατφόρμες που αυτό υποστηρίζει, επιτρέπουν σε πολύ

μικρές ομάδες ή μεμονωμένα άτομα να βγάλουν τεράστια κέρδη, ενώ απασχολούν πολύ λίγους ανθρώπους. Αυτό είναι αναπόφευκτο, είναι πρόοδος, αλλά είναι επίσης κοινωνικά καταστροφικό.

Πρέπει να το θέσουμε αυτό δίπλα στην οικονομική κατάρρευση, η οποία έκανε τον κόσμο να συνειδητοποιήσει ότι πολύ λίγα άτομα που εργάζονται στον χρηματοπιστωτικό τομέα μπορούν να συσσωρεύσουν τεράστιες αμοιβές και ότι εμείς οι υπόλοιποι εγγυόμαστε αυτή την επιτυχία και σηκώνουμε τον λογαριασμό όταν η απληστία τους μας παρασύρει. Έτσι, γενικά, ζούμε σε έναν κόσμο της διεύρυνσης, όχι της μείωσης, της οικονομικής ανισότητας, όπου πολλοί άνθρωποι μπορούν να δουν όχι μόνο το βιοτικό τους επίπεδο, αλλά ακόμα και την ικανότητά τους να κερδίζουν τα προς το ζην να εξαφανίζεται. Δεν είναι να απορεί κανείς τότε για το ότι ψάχνουν για μια νέα συμφωνία (new deal), την οποία ο Τραμπ και το Brexit μπορεί να εμφανίστηκαν να αντιπροσωπεύουν.

Επίσης, ισχύει ότι μια άλλη ακούσια συνέπεια της παγκόσμιας εξάπλωσης του διαδικτύου και των social media είναι ότι η σκληρή φύση αυτών των ανισοτήτων είναι πολύ πιο εμφανής από ό,τι ήταν στο παρελθόν. Για μένα, η ικανότητα να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να επικοινωνώ υπήρξε μια απελευθερωτική και θετική εμπειρία. Χωρίς αυτή, δεν θα ήμουν σε θέση να συνεχίσω να εργάζομαι τα προηγούμενα χρόνια.

Αλλά αυτό σημαίνει επίσης ότι οι ζωές των πλουσιότερων ανθρώπων στις πλέον ευημερούσες περιοχές του κόσμου είναι οδυνηρά ορατές σε όποιον, όσο φτωχός και αν είναι, έχει πρόσβαση σε ένα τηλέφωνο. Και δεδομένου ότι σήμερα υπάρχουν περισσότεροι άνθρωποι με ένα τηλέφωνο, από ό,τι με πρόσβαση σε καθαρό νερό στην υποσαχάρια Αφρική, αυτό θα σημαίνει σύντομα ότι σχεδόν όλοι στον όλο και πιο γεμάτο πλανήτη μας, δεν θα είναι σε θέση να ξεφύγουν από την ανισότητα.

Οι συνέπειες αυτού είναι οφθαλμοφανείς: ο φτωχός αγροτικός πληθυσμός συρρέει στις πόλεις, σε παραγκουπόλεις, καθοδηγούμενος από την ελπίδα. Και τότε συχνά, διαπιστώνοντας ότι η νιρβάνα του Instagram δεν είναι διαθέσιμη εκεί, την αναζητούν στο εξωτερικό, προσχωρώντας στον όλο και μεγαλύτερο αριθμό οικονομικών μεταναστών σε αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής. Αυτοί οι μετανάστες με τη σειρά τους, θέτουν νέες απαιτήσεις σχετικά με τις υποδομές και τις οικονομίες των χωρών στις οποίες φτάνουν, υπονομεύοντας την ανεκτικότητα και τροφοδοτώντας περαιτέρω τον πολιτικό λαϊκισμό.

Για μένα, η πραγματικά ανησυχητική διάσταση όλου αυτού είναι ότι τώρα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά στην ιστορία μας, το είδος μας πρέπει να εργαστεί από κοινού. Αντιμετωπίζουμε φοβερές περιβαλλοντικές προκλήσεις: την κλιματική αλλαγή, την παραγωγή τροφίμων, τον υπερπληθυσμό, το ξεκλήρισμα άλλων ειδών, τις επιδημίες, την οξίνιση των ωκεανών.

Οι ηγέτες του κόσμου θα πρέπει να αναγνωρίσουν ότι έχουν αποτύχει και ότι έχουν απογοητεύσει τους πολλούς. Με τους πόρους να συγκεντρώνονται όλο και περισσότερο στα χέρια των λίγων, θα πρέπει να μάθουμε να μοιραζόμαστε πολύ περισσότερα από ό,τι μοιραζόμαστε σήμερα.

Όλα αυτά μαζί, είναι μια υπενθύμιση ότι βρισκόμαστε στην πιο επικίνδυνη στιγμή στην εξέλιξη της ανθρωπότητας. Τώρα έχουμε την τεχνολογία για να καταστρέψουμε τον πλανήτη στον οποίο ζούμε, αλλά δεν έχουμε αναπτύξει ακόμη την ικανότητα να δραπετεύσουμε από αυτόν. Ίσως σε μερικές εκατοντάδες χρόνια, θα έχουμε δημιουργήσει ανθρώπινες αποικίες ανάμεσα στα αστέρια, αλλά τώρα έχουμε μόνο έναν πλανήτη, και πρέπει να εργαστούμε από κοινού για να τον προστατεύσουμε.

Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να γκρεμίσουμε, όχι να υψώσουμε, εμπόδια εντός και μεταξύ των εθνών. Αν θέλουμε να έχουμε μία πιθανότητα να το κάνουμε αυτό, οι ηγέτες του κόσμου θα πρέπει να αναγνωρίσουν ότι έχουν αποτύχει και ότι έχουν απογοητεύσει τους πολλούς. Με τους πόρους να συγκεντρώνονται όλο και περισσότερο στα χέρια των λίγων, θα πρέπει να μάθουμε να μοιραζόμαστε πολύ περισσότερα από ό,τι μοιραζόμαστε σήμερα.

Με όχι μόνο θέσεις εργασίας, αλλά ολόκληρες βιομηχανίες να εξαφανίζονται, πρέπει να βοηθήσουμε τους ανθρώπους να επανεκπαιδευτούν για ένα νέο κόσμο και να τους υποστηρίξουμε οικονομικά ενόσω το πράττουν. Αν οι κοινότητες και οι οικονομίες δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τα τρέχοντα επίπεδα της μετανάστευσης, πρέπει να κάνουμε περισσότερα για να ενθαρρύνουμε την παγκόσμια ανάπτυξη, καθώς αυτός είναι ο μόνος τρόπος που τα εκατομμύρια μεταναστών θα πειστούν να αναζητήσουν το μέλλον τους στην πατρίδα τους.

Μπορούμε να το κάνουμε, είμαι ένας μεγάλος οπτιμιστής για το είδος μου. Αλλά αυτό θα απαιτήσει από τις ελίτ, από το Λονδίνο μέχρι το Χάρβαρντ, από το Cambridge μέχρι το Χόλιγουντ, να μάθουν τα μαθήματα του περασμένου έτους. Να μάθουν, πάνω απ' όλα, το μέτρο της ταπεινοφροσύνης.»

Πηγή: <http://www.lifo.gr/now/world/123794>